

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/38/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113231783
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113231783.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnka 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: N. K., rod. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. C. X, XXX XX O., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 2.006,63 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 7C/11/2014-102 zo dňa 11.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi a ani navrhovateľovi nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zastavil konanie a náhradu trov konania účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. Zároveň rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku žalobcovi za návrh vo výške 113,30 Eur cestou príslušného daňového úradu, po právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie o zastavení konania prvostupňový súd odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1, 3 zákona č 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom a účinnom znení (ďalej len „O.s.p.“) a späťvzatím žaloby žalobcom v celom rozsahu ešte pred začatím pojednávania. O trovách konania medzi žalobcom a žalovanou rozhodol prvostupňový súd podľa ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. vety prvej O.s.p.. Pre späťvzatie žaloby nebolo možné posúdiť, či návrh bol podaný dôvodne, a preto podľa ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej. Nakoľko si však žalovaná náhradu trov konania neuplatnila a ani jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli, prvostupňový súd jej ich náhradu nepriznal. Žalobca späťvzatím žaloby zavinil zastavenie konania, preto vzniklo právo na náhradu trov konania popri žalovanej aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na jej strane. Vedľajší účastník, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, prostredníctvom právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 28.4.2014 vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky žalobcu, pričom si týmto podaním súčasne uplatnil náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 238,09 Eur za dva úkony právnej služby. O náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi ich náhradu nepriznal. Aj keď to bol žalobca, ktorý zavinil, že sa konanie muselo zastaviť a vedľajší účastník v konaní vystupoval na strane žalovanej, vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS prvostupňový súd ich náhradu nepriznal preto, lebo ich vznik nepovažoval za účelný. Vychádzal z úvahy, že právnu pomoc má poskytovať samotné združenie, ktoré má vo svojich radoch členov s

právnickým vzdelaním, a preto na tento účel nemusí využívať právnu pomoc advokáta (splnomocniť ho na zastupovanie v tisíckach sporoch, do ktorých takého združenie vstúpilo); pokiaľ tak urobí, vzniknuté trovy musí znášať zo svojich prostriedkov. Navyše, v predmetnej veci ani nešlo o zložitý spor a nie je možné, ani spravodlivé očakávať, že súd prizná náhradu trov konania všetkým vedľajším účastníkom, ktorí vstúpia do konania.

Združenia ako vedľajší účastníci opakovane vstupujú do súdnych sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli, o akú konkrétnu vec ide, a či je vôbec potrebné do konania vstúpiť. Ich vstup do konania aj s poukazom na vyššie uvedenú rozhodovaciu prax súdov, s uvedením, že súdy prihliadajú na neprijateľné zmluvné podmienky, prvostupňový súd považuje zastúpenie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom za účelové, ktoré samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa. Podľa názoru prvostupňového súdu narúša hospodárnosť konania a je nadbytočné. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, prvostupňový súd považoval za úkon, ktorý je zo strany vedľajšieho účastníka paušálny a vedľajší účastník tak postupuje v stovke ďalších prípadoch. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka, kde poukázal na premlčanie uplatneného nároku navrhovateľa, prvostupňový súd poukazuje na tú skutočnosť, že v zmysle § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, súd na premlčanie prihliada ex offio, aj z tohto dôvodu prvostupňový súd vyjadrenie vedľajšieho účastníka považoval za neúčelné.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej, podal odvolanie vedľajší účastník. Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia v napadnutej časti z dôvodu, že podľa ustanovenia § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p. mu patrí náhrada trov konania. Zložitost' sporu podľa názoru vedľajšieho účastníka nie je dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania. Poukázal na to, že im ide o vyčistenie spotrebiteľských právnych vzťahov od nečestnosti a nemorálnosti a súdy by im v tom nemali brániť, ale ich podporiť. Žiadna norma upravujúca právny status Združenia na ochranu spotrebiteľov neobmedzuje, a ani nemôže obmedzovať, ústavné právo na právne služby a ani s tým spojené práva na náhradu trov konania. Samotná skutočnosť, že vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania, nie je sporná. Napriek tomu si vedľajší účastník dovoľuje poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 9.6.2010 5Cdo 71/2010, ako aj na najnovšie komentáre k Občianskemu súdnemu poriadku: Števček/Ficová a kol., Občiansky súdny poriadok, Komentár, I. diel, 2. vydanie, Praha: C. H. Beck. 2012, str. 331, prípadne Drápal/Bureš a kol., Občiansky súdny poriadok, Veľké komentáre, 1. vydanie: C. H. Beck, 2009, str. 607. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Z procesného hľadiska zásadne platí, že zastavenie konania zaviniť žalobca, preto má vedľajší účastník, ktorý v konaní podporoval žalovaného nárok na náhradu trov konania.

Žalobca ani žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Keďže odvolanie smerovalo iba proti výroku uznesenia prvostupňového súdu o trovách konania medzi vedľajším účastníkom na strane žalovanej a žalobcom, preskúmal ho odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p., v zmysle zásad uvedených v § 121 O.s.p. a v súlade s § 214 ods. 1, 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania. Odvolaním neboli dotknuté výroky uznesenia súdu prvého stupňa, ktorými súd zastavil konanie, nepriznal náhradu trov konania medzi žalobcom a žalovanou a o vrátení kráteného súdneho poplatku.

S účinnosťou od 15.10.2008 Občiansky súdny poriadok v § 93 ods. 2 zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. V tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, kde musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva zákon číslo 205/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Jedná sa o združenie vytvorené podľa § 3 ods. 4 s právomocou upravenou v § 25 zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a v § 92 ods. 4 O.s.p..

Každý, a teda aj takto založené združenie, má ústavou zaručené právo na poskytnutie právnej pomoci (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky).

Súdy pri rozhodovaní o náhrade trov konania úspešného účastníka sú vždy povinné posudzovať účelnosť vykonania jednotlivých úkonov, za ktoré si úspešný účastník uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Účelnosť sa posudzuje podľa okolností existujúcich v konkrétnej veci. Účelnosť je vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa konkrétnej činnosti a je opodstatnená v prípade, keď vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje medze zákona.

Ani odvolací súd nemá dôvod na pochybnosti v tom, že žalobca z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania, pretože zobral späť návrh a nejde vo veci o späťvzatie návrhu, ktoré by súviselo so správaním žalovaného, ktoré má na mysli ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p..

Niet dôvodu ani na pochybnosti v tom, že právo na právne zastúpenie je Ústavou garantovaným právom. Za splnenia zákonných predpokladov potom pri procesnom zavinení na zastavení konania je potrebné priznať nárok na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi. Pre predmetnú vec je však relevantným to, že náhrada trov konania priznaných podľa § 146 ods. 2 O.s.p. sa vzťahuje len na účelne vynaložené trovy konania.

Tieto skutočnosti treba mať na zreteli aj v nadväznosti na obsah spisu a na tie procesné úkony, ktoré boli realizované súdom, resp. jednotlivými účastníkmi.

Vedľajší účastník oznámil vstup do konania podaním zo dňa 26.11.2013 obsahujúce len oznámenie o vstupe a žiadosť o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh. Z opatrnosti vzniesol námietku premlčania. Treba súhlasiť s vedľajším účastníkom, že toto podanie obsahuje aj návrh na priznanie náhrady trov konania. Iné skutočnosti v tomto podaní však nie sú ďalej uvedené.

Vedľajší účastník však vstúpil do skráteného rozkazného konania, pretože už dňa 6.11.2013 prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz. Jeho vstup do tejto časti konania je neprípustný, v tomto štádiu konania účastníci konania a ani vedľajší účastník nevyvíjal žiadnu pracovnú aktivitu, preto tento úkon nie je možné vo vzťahu k trovám konania vedľajšieho účastníka považovať za účelný. Účinky vedľajšieho účastníctva v štádiu skráteného konania nenastali.

Proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote podala žalovaná kvalifikovaný odpor, v ktorom namietala nielen podmienky uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ale aj premlčanie uplatneného nároku (odpor doručený súdu dňa 28.5.2014). Týmto úkonom došlo k zrušeniu platobného rozkazu a úkony súdu smerovali k nariadeniu termínu pojednávania.

Až po tomto procesne účinnom úkone samotnej žalovanej môže byť naplnený samotný zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho s cieľom prispieť k ochrane jeho práv a prípadne aj svojich vlastných práv.

Z uvedeného vyplýva, že v čase, keď vedľajší účastník oznamoval vstup do konania, nedisponoval žalobou, a teda ani jeho úkony týkajúce sa vstupe do konania nemohli súvisieť s konkrétnymi skutkovými, či právnymi hodnoteniami podanej žaloby, a teda so stanoviskom vôbec k predmetnej veci. Zo spisu nevyplýva, že by vedľajší účastník pred oznámením vstupe do konania študoval predmetný spis, žaloba do tohto oznámenia nebola doručená ani žalovanému, a tak zo spisu nevyplývajú také skutočnosti, s ktorými možno spájať nárok na odmenu advokáta - zástupcu vedľajšieho účastníka za úkon prevzatie a príprava zastúpenia. Tento úkon sa vždy musí týkať konkrétnej právnej veci, v ktorej bude vedľajší účastník v konaní vystupovať. Ak vedľajší účastník samotný nedisponoval podanou žalobou, ním poverený zástupca bez štúdia spisu, či bez oboznámenia žaloby a jej príloh nemohol realizovať tento úkon právnej služby.

Vyjadrením doručeným prvostupňovému súdu dňa 11.8.2014 vedľajší účastník, a to po podaní odporu žalovanou, ktorá sama namietala premlčanie nároku žalobu, poukázal na premlčanie nároku žalobcu. Uplatnená náhrada za označený úkon právnej služby nemôže byť vyhodnotená ako náhrada za taký úkon právnej služby, ktorý spĺňa podmienky účelne vynaložených trov v tomto konaní.

Tieto skutočnosti teda bránia tomu, aby vedľajšiemu účastníkovi náhrada za tieto úkony právnej služby bola v súdnom konaní priznaná.

Preto v napadnutej časti odvolací súd podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Vedľajší účastník v odvolacom konaní nebol úspešným. Úspešný žalobca žiadal priznať náhradu trov konania za úkon právnej služby vyjadrenie k odvolaniu vedľajšieho účastníka. Odvolací súd mu nepriznal náhradu trov za tento uplatnený úkon právnej služby, nakoľko ten nebol urobený tak účelne, aby mu zaňho patrila náhrada trov konania. Písomné vyjadrenie zo dňa 20.2.2015 je vyjadrením žalobcu k odvolaniu vedľajšieho účastníka. Na vykonanie tohto úkonu nebol žalobca vyzvaný súdom, nakoľko súd mu uvedené odvolanie doručoval iba na vedomie. K tomu odvolací súd poznamenáva, že uvedený záver neznamena, že by účastník bol obmedzovaný v možnosti robiť v konaní návrhy a vyjadrovať sa podľa svojej vlastnej vôle. Ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. (upravujúce kritérium účelnosti pri náhrade trov konania) ukladá súdu povinnosť skúmať to, či v prípade priznávania náhrady trov konania boli uplatnené trovy vynaložené účelne na uplatňovanie alebo bránenia práva účastníka a pokiaľ kritérium účelnosti nebolo dodržané, musí si trovy takéhoto úkonu hradiť účastník sám. Kritérium účelnosti musí súd skúmať pri rozhodovaní o každej náhrade trov konania, teda aj v odvolacom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.